

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA QUẢN LÝ VĂN HÓA – NGHỆ THUẬT

**LỄ HỘI LÀNG THỔ HÀ-VẤN ĐỀ TỔ CHỨC
VÀ QUẢN LÝ**

**KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP
CỦA NHÂN VĂN HÓA**

Giảng viên hướng dẫn : Th.S Nguyễn Khánh Ngọc

Sinh viên thực hiện : Nguyễn Thị Thùy

Lớp : Quản lý văn hoá 7C

Niên khóa : 2006- 2010

HÀ NỘI – 2010.

MỤC LỤC

	<i>Trang</i>
LỜI MỞ ĐẦU.....	4
1. Lý do chọn đề tài.....	4
2. Mục đích nghiên cứu.....	5
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	5
4. Phương pháp nghiên cứu.....	5
5. Đóng góp của khóa luận.....	6
6. Cấu trúc khóa luận.....	6
CHƯƠNG 1: KHÁI QUÁT VỀ LÀNG THỔ HÀ	
1.1. Lịch sử hình thành và vị trí địa lý của làng Thổ Hà	
<i>1.1.1. Lịch sử hình thành làng Thổ Hà</i>	
<i>1.1.2 Vị trí địa lý của làng Thổ Hà</i>	
1.2. Đặc điểm về kinh tế - xã hội.	
1.3. Đặc điểm về văn hóa.	
<i>1.3.1. Tín ngưỡng tôn giáo.</i>	
<i>1.3.2. Phong tục tập quán</i>	
<i>1.3.3. Các hình thức sinh hoạt văn hóa</i>	
CHƯƠNG 2: LỄ HỘI LÀNG THỔ HÀ – VẤN ĐỀ TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ	
2.1. Lễ hội làng Thổ Hà	
<i>2.1.1. Thân tích về Thành hoàng làng Thổ Hà</i>	
<i>2.1.2. Cụm di tích nằm trong không gian lễ hội</i>	
2.2. Tổ chức và quản lý lễ hội làng Thổ Hà .....Error! Bookmark not defined.	
<i>2.2.1. Cơ sở của công tác tổ chức và quản lý lễ hội làng Thổ Hà</i>	
<i>2.2.2. Tổ chức lễ hội làng Thổ Hà</i>	

2.2.2.1. Chuẩn bị lễ hội

2.2.2.2. Diễn trình lễ hội

2.2.3. Quản lý lễ hội làng Thổ Hà

CHƯƠNG 3: GIẢI PHÁP NHẪM NÂNG CAO HIỆU QUẢ TRONG CÔNG TÁC TỔ CHỨC VÀ QUẢN LÝ LỄ HỘI LÀNG THỔ HÀ.

3.1. Một số đánh giá về thực trạng tổ chức, quản lý lễ hội làng Thổ Hà.

3.1.1. Những kết quả đã đạt được.

3.1.2. Những hạn chế

3.1.3. Cơ hội

3.1.4. Thách thức.

3.2. Một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả tổ chức, quản lý lễ hội làng Thổ Hà.

3.2.1. Chú trọng đào tạo nguồn nhân lực phục vụ cho công tác quản lý di tích và lễ hội.

3.2.2. Xây dựng nội dung, chương trình tổ chức lễ hội làng Thổ Hà.

3.2.3. Huy động nguồn lực từ chính quyền, các đoàn thể, nhân dân để phục vụ cho công tác tổ chức và quản lý lễ hội.

3.2.4. Tăng cường công tác thanh, kiểm tra, xử lý các vi phạm trong lễ hội.

3.2.5. Kết hợp lễ hội truyền thống với các yếu tố văn hóa mới

3.2.6. Tăng cường quảng bá hình ảnh lễ hội dưới nhiều cách thức.

3.2.7. Gắn lễ hội với việc phát triển du lịch

TÀI LIỆU THAM KHẢO.....7

KẾT LUẬN

PHỤ LỤC

LỜI MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Trải qua bao thăng trầm lịch sử, đất nước ta đã có một kho tàng văn hóa dân gian phong phú và đa dạng. Các giá trị đó luôn được chắt lọc và lưu truyền trở thành giá trị độc đáo theo thời gian. Cho đến nay có những giá trị đã trở thành trường tồn thể hiện ở tín ngưỡng tôn giáo, phong tục tập quán... Đặc biệt nó được thể hiện ở lễ hội – là hình thức sinh hoạt văn hóa lâu đời của dân tộc Việt Nam. Lễ hội có sức hấp dẫn lôi cuốn các tầng lớp trong xã hội, trở thành nhu cầu chính đáng của nhân dân trong nhiều thế kỷ và là một phần quan trọng cấu thành nên bản sắc văn hóa Việt Nam.

Trong những năm gần đây, cùng với công cuộc đổi mới toàn diện đất nước do Đảng cộng sản Việt Nam khởi xướng, lãnh đạo thì vấn đề gìn giữ và phát huy bản sắc văn hóa của dân tộc càng được Đảng, Nhà nước quan tâm hơn. Một trong những nơi bảo tồn được nhiều nhất những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc chính là các di tích kiến trúc tín ngưỡng – tôn giáo cổ như đình, đền, chùa... và các lễ hội truyền thống.

Là một tỉnh thuộc Đồng Bằng Bắc Bộ, Bắc Giang là một vùng đất cổ của Kinh Bắc xưa, trải qua các thời kỳ lịch sử nó luôn là một vị trí quan trọng của đất nước. Vùng này đã hình thành một khu văn hóa bền vững với những sắc thái riêng, bởi nó lưu giữ một hệ thống di tích chứa đựng nhiều giá trị văn hóa phi vật thể, mà đặc biệt là các lễ hội. Và một trong những lễ hội đó phải kể đến lễ hội làng Thổ Hà. Đây là một lễ hội dân gian cổ truyền của dân tộc, nhằm tưởng nhớ vị Thành hoàng làng đã có công giúp vua đánh giặc, chữa bệnh và dạy học cho dân làng.

Lễ hội làng Thổ Hà có ý nghĩa quan trọng trong đời sống của người dân nơi đây và nhân dân địa phương khác. Vì vậy tổ chức, quản lý tốt các hoạt động trong lễ hội Thổ Hà chính là góp phần thực hiện chủ trương của Đảng về “Xây dựng và

phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc”, đáp ứng yêu cầu ngày càng cao về văn hóa tâm linh, đời sống tinh thần của nhân dân địa phương và của khách thập phương về hành lễ.

Để góp phần tìm hiểu những giá trị văn hóa di tích, công tác tổ chức và quản lý lễ hội tại lễ hội làng Thổ Hà, tôi đã chọn đề tài “Lễ hội làng Thổ Hà – Vấn đề tổ chức và quản lý” - làm khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Mục đích nghiên cứu

Tập trung, đi sâu vào việc tìm hiểu lễ hội Thổ Hà từ đó khẳng định giá trị văn hóa và vai trò của lễ hội trong sinh hoạt văn hóa cộng đồng.

Từ việc nghiên cứu thực trạng tổ chức và quản lý lễ hội, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác tổ chức và quản lý tại lễ hội Thổ Hà.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

- Đối tượng nghiên cứu của khóa luận là lễ hội làng Thổ Hà (thuộc xã Vân Hà, huyện Việt Yên, tỉnh Bắc Giang) và vấn đề tổ chức quản lý lễ hội.

- Phạm vi nghiên cứu của khóa luận: Khảo sát văn hóa truyền thống làng Thổ Hà, đi sâu nghiên cứu lễ hội và vấn đề tổ chức quản lý lễ hội làng Thổ Hà.

4. Phương pháp nghiên cứu

Khóa luận sử dụng một số phương pháp nghiên cứu sau:

- Phương pháp thực địa: tư liệu viết về lễ hội làng Thổ Hà rất ít, đặc biệt không có tư liệu về vấn đề tổ chức quản lý lễ hội. Vì vậy, khảo sát điền dã, điều tra thực địa, trực tiếp quan sát, phỏng vấn, thu thập số liệu và tài liệu tại địa phương là phương pháp đặc biệt quan trọng đối với việc thực hiện đề tài khóa luận này, bởi chỉ có thông qua tư liệu thực tế và cụ thể mới giải quyết tốt được nội dung mà đề tài khóa luận đề ra.

- Phương pháp phân tích, tổng hợp, so sánh: Phương pháp này được sử dụng nhằm mục đích kiểm tra độ tin cậy của thông tin đã thu thập. Đầu tiên là phân tích, tổng hợp nguồn tư liệu đã công bố, sau đó so sánh, đối chiếu với

những thông tin thu nhận từ điều tra, phỏng vấn và quan sát. Việc xử lý thông tin tốt sẽ đảm bảo tính khách quan, chính xác cho các luận điểm khoa học.

- Phương pháp liên ngành: là một đề tài tổng hợp nên khóa luận sử dụng kiến thức của các ngành: văn hóa dân gian, văn hóa học, dân tộc học, lịch sử học, khoa học quản lý... để đưa ra những cơ sở lý luận, thông tin và những kết luận.

5. Đóng góp của khóa luận

Làm tài liệu tham khảo cho các nghiên cứu liên quan và đóng góp cho địa phương một số giải pháp trong vấn đề tổ chức và quản lý lễ hội những năm sau.

6. Cấu trúc khóa luận

Ngoài phần Mở đầu, Kết luận, Tài liệu tham khảo và Phụ lục, nội dung chính của khóa luận được chia làm 3 chương như sau:

- Chương 1: Khái quát về làng Thổ Hà
- Chương 2: Lễ hội làng Thổ Hà – vấn đề tổ chức và quản lý
- Chương 3: Giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả tổ chức và quản lý lễ hội làng Thổ Hà

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Ngọc Canh (1999), *Văn hóa dân gian Việt Nam - những thành tố*, Nxb Văn hóa Thông tin, Trường Cao đẳng Văn hóa thành phố Hồ Chí Minh.
2. Nguyễn Xuân Càn (2000), (chủ biên), *Lễ hội làng Thổ Hà Bắc Giang năm 2000*, Sở VH TT, Bảo tàng Bắc Giang xuất bản.
3. Nguyễn Xuân Càn (2001), (chủ biên), *Di tích Bắc Giang*, Bảo tàng Bắc Giang xuất bản.
4. Lê Hồng Dương (1982), (chủ biên), *Địa chí Hà Bắc*, Thư viện tỉnh Hà Bắc xuất bản.
5. Cao Đức Hải (2010), (chủ biên), *Giáo trình Quản lý lễ hội và sự kiện*, Nxb Đại học Quốc Gia Hà Nội.
6. Trương Minh Hằng (2003), “*Về đại niên chùa Thổ Hà*”, Tạp chí văn hóa nghệ thuật số 7.
7. Nguyễn Duy Hinh (1996), *Tín ngưỡng thành hoàng Việt Nam*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội.
8. Thanh Hương, Phương Anh (1973), *Hà Bắc ngàn năm văn hiến* (tập 1), Ty văn hóa Hà Bắc xuất bản.
9. Vũ Ngọc Khánh (1989), *Thành hoàng Việt Nam*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội.
10. Hoàng Kỳ (1996), *Văn Hà xưa và nay*.
11. Nguyễn Quang Lê (2001), (chủ biên), *Khảo sát thực trạng văn hóa lễ hội truyền thống của người Việt ở Đồng Bằng Bắc Bộ*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội
12. Nguyễn Văn Mạnh (2002), “*Giá trị của lễ hội truyền thống trong xã hội hiện đại*”, Tạp chí Văn hóa dân gian số 2.

13. Hoàng Nam (2005), *Một số giải pháp quản lý lễ hội dân gian*, Nxb Văn hóa dân tộc, Hà Nội
14. Nhiều tác giả (1989). *Văn hóa dân gian, những lĩnh vực nghiên cứu*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội.
15. Nhiều tác giả (1990), *Văn hóa dân gian, những phương pháp nghiên cứu*, Nxb Khoa học Xã hội, Hà Nội.
16. Bùi Thiết (1993), *Từ điển lễ hội Việt Nam*, Nxb Văn hóa; Tái bản năm 2000, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
17. Ngô Đức Thịnh (2001), “*Những giá trị của lễ hội cổ truyền trong đời sống xã hội hiện nay*”, Tạp chí Văn hóa nghệ thuật số 2.
18. Phan Văn Tú (1999), *Đại cương về khoa học quản lý*, Nxb Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
19. Ngô Văn Trụ (2000), (chủ biên), *Lễ hội Bắc Giang*, Sở Văn hóa Thông tin Bắc Giang xuất bản.
20. *Pháp lệnh quy chế lễ hội* (1994), Bộ Văn hóa – Thông tin ban hành.
21. *Pháp lệnh quy chế tổ chức lễ hội* (2001), Bộ trưởng Bộ Văn hóa – Thông tin ban hành.
22. UBND xã Vân Hà (2009), *Những số liệu của xã Vân Hà* (đến hết tháng 12/2009).